

Asia: VM183:00/2017 ja VM/1631/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kyseessä on yleislaki, jonka perusajatus ja tavoitteet ovat hyvät. Laki asettaa organisaatioille lisävelvoitteita, jotka vaativat resursointia. Sähköisen asioinnin ja teknisten rajapintojen huomioiminen on lakiluonnoksessa otettu huomioon.

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

Asioiden koonti yhteen lakiin on hyvä. Teknologian kehitys ja sähköisen asioinnin tarve ja halukkuus ovat ajan myötä muuttuneet olennaisesti, tämä asia on hyvä huomioida myös lainsäädännössä. Asiakirjojen säilytystarve sähköisenä on hyvä huomioida. Nykyisen lain kokonaisarkkitehtuuria koskevat säädökset tulee konkretisoida.

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Ehdotetussa laissa ehdotetaan perustettavaksi tiedonhallintaan monialaista asiantuntijaviranomaista, tiedonhallintalautakuntaa. Lautakunnan kokoonpanoon tulee kiinnittää huomiota ja lautakunnan asiantuntijoiden osaamiseen tulee kiinnittää huomiota. Lautakunnan ehdotettu koko on 13 jäsentä, joista tulevien maakuntien edustus on liian pieni. Edustus ehdotuksen mukaisena painottuu liian vähän

maakuntien toimintaan ja ennen kaikkea terveydenhuollon osuus on liian pieni.

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Tietoturvallisuuden minitason turvaaminen asiakirjoja ja tietoaaineistoja käsiteltäessä on hyvä yhtenäistää. Laissa korostetaan ohjeistuksen merkitystä ja ajantasaisuutta.

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Tietovarantojen yhteentoimivuus on tärkeä. Tämän pitää kuitenkin olla kohtuudella toteutettavissa. Tiedonhallintalautakunnan tehtäväkenttä tuntuu mittavalta, pitää varmistaa, että lautakunnan käsittelyssä asiat eivät ruuhkaudu. Lautakunnan kokoonpanossa pitää enemmän huomioida maakuntien ja etenkin sote-alan edustus.

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Tiedonhallinnan suunnittelu-, arviointi- ja kuvaamisvelvoitteiden koonti samaan lakiin on toivottua, mutta lisää organisaatioiden panostustarvetta. Tiedonhallintakartan kuvaus pitää olla selkeästi esitetty. Yleisesti ehdotettu laki lisää tuntuvasti organisaatioiden velvollisuuksia ja työmäärää.

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvallisuus (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Tietojärjestelmäriskien arviointi olisi hyvä yhtenäistää ja tähän olisi hyvä olla olemassa yhtenäinen työkalu. Käyttöoikeuksien hallintaan pitäisi olla myös olemassa olevat vaatimus- ja ominaisuusmallit.

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuusluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Ei kommentteja

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Metatietojen määrittely ja sisältö pitää täsmentyä.

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Velvollisuus säilyttää tietoaineistot vain sähköisessä muodossa on vielä tänä päivänä haastavaa monissa osa-alueissa. Periaate on kannatettava, mutta siitä pitää voida poiketa perustelluissa tapauksissa.

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Säilytysaikojen yhtenäistäminen on hyvä asia.

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Voimaantulon siirtymäaika säännösten pitää olla tarpeeksi pitkä. 15 kuukautta on liian lyhyt aika.

14. Muut huomiot

Ehdotettu laki asettaa organisaatioille lisävaateita, mutta on periaatteeltaan kannatettava. Laissa voisi selkeämmin huomioida tulevat maakunnat ja mahdolliset kuntayhtymät ja lakkaavat organisaatiot.

Vaikutusten arviointi

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

Kaivataan yhtenäistä kuvaus- ja suunnittelupohjaa, joka kuitenkin ei saa olla monimutkainen. Tulkinnanvaraiseksi jää monissa kohdin, mitä tarkoitetaan sanalla riittävä.

Tietoturvallisuus:

Tietoturvallisuuden varmistamisen määrittelyssä esiintyy myös termi riittävä, joka on tulkinnanvarainen.

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

Termi Asia on määrittelemättä, esimerkiksi tietojärjestelmissä syntyvät

palvelutapahtumat.

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

Sähköinen arkistointi on kannatettava, mutta vaatii tarpeeksi pitkän siirtymäajan. Tekninen rajapinta on kannatettava, mutta pitää olla kuvattuna siten, että kestää ajan myötä tulevan kehityksen.

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

-

Muuta huomioitavaa:

Tieteellistä tutkimusta tehdään myös muualla, kuin yliopistoissa ja korkeakouluissa.

Purola Heidi
Satakunnan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä